P9_TA(2021)0395

Svoboda sdělovacích prostředků a další zhoršení situace v oblasti právního státu v Polsku

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. září 2021 o svobodě médií a dalším zhoršování situace v oblasti právního státu v Polsku (2021/2880(RSP))

(2022/C 117/16)

Evropský parlament,

— s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),

— s ohledem na článek 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU),

— s ohledem na článek 49 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva,

— s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

— s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie (SDEU) a Evropského soudu pro lidská práva,

— s ohledem na odůvodněný návrh Komise na rozhodnutí Rady ze dne 20. prosince 2017 o zjištění zřejmého nebezpečí závažného porušení zásady právního státu ze strany Polské republiky, předložený v souladu s čl. 7 odst. 1 SEU (COM(2017)0835),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb („směrnice o audiovizuálních mediálních službách“) v souvislosti s měnící se situací na trhu ([1]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([2]) („nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu“),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 18. prosince 2019 o veřejné diskriminaci osob LGBTI a nenávistných projevech vůči nim, včetně tzv. zón bez LGBTI ([4])

— s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2021 o prohlášení EU za zónu svobody pro LGBTIQ osoby ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2020 o probíhajících slyšeních podle čl. 7 odst. 1 SEU týkajících se Polska a Maďarska ([6]),

([1]) Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 69.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.
([4]) Úř. věst. C 255, 29.6.2021, s. 7.
([5]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0089.
([6]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0014.

Čtvrtek 16. září 2021

— s ohledem na své usnesení ze dne 7. října 2020 o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva ([7]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o návrhu rozhodnutí Rady o zjištění zřejmého nebezpečí závažného porušení zásady právního státu ze strany Polské republiky ([8]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 o zprávě Komise o stavu právního státu za rok 2020 ([9]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 8. července 2021 o vytvoření pokynů pro uplatňování obecného režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu EU ([10]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 nazvané „Zpráva o právním státu 2020 – stav právního státu v Evropské unii“ (COM(2020)0580),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. července 2021 nazvané „Zpráva o právním státu 2021 – stav právního státu v Evropské unii“ (COM(2021)0700),

— s ohledem na dopis o dvou návrzích zákonů upravujících mediální odvětví v Polsku, který dne 8. března 2021 zaslala komisařka Rady Evropy pro lidská práva polskému ministerskému předsedovi ([11]),

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že v článku 2 SEU se uvádí, že Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin;

B. vzhledem k tomu, že podle článku 47 Listiny vyžaduje základní právo na účinné prostředky nápravy přístup k „nezávislému“ soudu; vzhledem k tomu, že politický vliv nebo kontrola soudnictví a podobné překážky nezávislosti jednotlivých soudců vedly často k tomu, že soudnictví nebylo schopno plnit svou úlohu nezávislého kontrolního systému, který dohlíží na to, aby nedocházelo ke svévolnému využívání moci výkonnými a zákonodárnými složkami státu;

C. vzhledem k tomu, že svoboda médií je jedním z pilířů a záruk fungování demokracie a právního státu; vzhledem k tomu, že ústředními prvky práva na svobodu projevu a informací jsou svoboda, pluralita a nezávislost sdělovacích prostředků a bezpečnost novinářů, které jsou nezbytné pro demokratické fungování EU a jejích členských států; vzhledem k tomu, že veřejné orgány by měly přijmout právní a regulační rámec, který podpoří rozvoj svobodných, nezávislých a pluralitních sdělovacích prostředků;

D. vzhledem k tomu, že Polsko a několik dalších členských států dosud nezavedlo všechny požadavky směrnice o audiovizuálních mediálních službách (směrnice (EU) 2018/1808), zejména požadavky týkající se nezávislosti vnitrostátního regulačního orgánu pro mediální trh;

E. vzhledem k tomu, že Evropská audiovizuální observatoř Rady Evropy dospěla v roce 2019 k závěru, že vznikají obavy o nezávislost polských regulačních orgánů pro média v souvislosti s prováděním postupů jmenování a s odpovědností vůči Národní radě pro rozhlasové a televizní vysílání (KRRiT); vzhledem k tomu že dospěla také k závěru, že Národní rada pro sdělovací prostředky (RMN) nemá „žádné přiměřené záruky pro zajištění funkční nezávislosti na politických stranách a vládě“ ([12]);

([7]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0251.
([8]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0225.
([9]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0313.
([10]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0348.
([11]) Ref: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) Cappello M. (ed.), Nezávislost orgánů pro regulaci médií v Evropě (*The independence of media regulatory authorities in Europe*), IRIS Special, Evropská audiovizuální observatoř, Štrasburk, 2019.

F. vzhledem k tomu, že v únoru 2021 byl předložen návrh na zavedení daně z reklamy, který byl později stažen z důvodu ostré kritiky nepříznivého dopadu této daně na svobodu a pluralitu médií; vzhledem k tomu, že dne 10. února 2021 přerušilo přibližně 45 soukromých sdělovacích prostředků na 24 hodin své vysílání a začernilo obsah svých internetových stránek a umístilo na ně slogany na protest proti navrhované dani z reklamy v médiích a zhruba 40 provozovatelů vysílání zaslalo polským orgánům otevřený dopis, v němž uvedlo, že nová daň oslabí sdělovací prostředky působící v Polsku a některé možná donutí k ukončení činnosti, čímž se divákům, posluchačům a čtenářům omezí výběr;

G. vzhledem k tomu, že dne 11. srpna 2021 odhlasoval polský Sejm návrh zákona, podle kterého by vysílací licence mohly vlastnit pouze společnosti, jejichž většinovým vlastníkem jsou subjekty z Evropského hospodářského prostoru; vzhledem k tomu, že polský Senát tento návrh zákona dne 9. září 2021 zamítl, čímž však tento legislativní postup není ukončen, neboť polský Sejm má ještě možnost rozhodnutí Senátu zvrátit;

H. vzhledem k tomu, že tímto návrhem zákona by byla přímo zasažena nezávislá televizní stanice TVN24, která patří do skupiny Discovery, jež má sídlo v USA; vzhledem k tomu, že na rozhodnutí o obnovení licence pro vysílání této stanice v Polsku se stále čeká, ačkoliv její provozovatel o obnovení požádal v únoru 2020; vzhledem k tomu, že polský regulační orgán pro média (KRRiT) by měl rozhodnout o nové licenci na vysílání před koncem platnosti stávající licence, tj. do 26. září 2021;

I. vzhledem k tomu, že v důsledku nečinnosti rady KRRiT se skupina Discovery obrátila s žádostí o licenci na vysílání své stanice TVN24 na nizozemské orgány, které jí licenci vydaly;

J. vzhledem k tomu, že světový index svobody tisku za rok 2021, který vypracovala organizace Reportéři bez hranic, řadí Polsko na 64. místo, které se tak dostalo na svou zatím nejnižší pozici v tomto žebříčku, přičemž v roce 2015 v něm obsadilo 18. místo;

K. vzhledem k tomu, že Evropský soud pro lidská práva dne 7. května 2021 rozhodl, že s ohledem na postup orgánů při jmenování jednoho ze soudců, který byl členem kolegia Ústavního soudu ve věci žádající společnosti, nebylo kolegium, jež v této věci rozhodovalo, „soudem zřízeným zákonem“ a že bylo porušeno právo žadatele „na spravedlivý proces“ ([13]);

L. vzhledem k tomu, že dne 2. března 2021 SDEU rozhodl, že řada po sobě jdoucích novelizací zákona o Státní soudcovské radě, které vedly ke zrušení účinné soudní kontroly nad rozhodnutími rady týkajícími se předkládání návrhů na jmenování kandidátů na soudce Nejvyššího soudu prezidentovi, může představovat porušení právních předpisů EU ([14]);

M. vzhledem k tomu, že polský ministerský předseda požádal dne 29. března 2021 často zpochybňovaný a nelegitimní „Ústavní soud“, aby posoudil, zda jsou ustanovení SEU týkající se přednosti práva EU a účinné soudní ochrany v souladu s polskou ústavou ([15]);

N. vzhledem k tomu, že příkazem ze dne 14. července 2021 vydal SDEU předběžná opatření, která požadovala Komise podle článku 279 SFEU a jež se týkají fungování kárného kolegia Nejvyššího soudu a zrušení některých dalších ustanovení polských právních předpisů, která mají dopad na nezávislost soudů ([16]);

O. vzhledem k tomu, že dne 14. července 2021 nelegitimní polský „Ústavní soud“ rozhodl, že předběžná opatření SDEU o struktuře soudů v Polsku nejsou v souladu s polskou ústavou ([17]);

P. vzhledem k tomu, že dne 15. července 2021 SDEU ve svém rozsudku ve věci C-791/19 ([18]) dospěl k závěru, že kárný režim stanovený pro soudce v Polsku je v rozporu s právem EU;

([13]) Rozsudek ze dne 7. května 2021, Xero Flor w Polsce sp. z o.o. v. Polsko.
([14]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 2. března 2021, A. B. a další, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) Žádost v rámci projednávané věci K 3/21; nelegitimní „Ústavní soud“ by měl rozsudek vydat dne 22. září 2021.
([16]) Příkaz Soudního dvora ze dne 14. července 2021, Komise v. Polsko, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.
([17]) Rozsudek Ústavního soudu ze dne 14. července 2021, věc P 7/20.
([18]) Rozsudek Soudního dvora (velký senát) ze dne 15. července 2021, Evropská komise v. Polská republika, C-791/19, EU:C:2021:596.

Q. vzhledem k tomu, že dne 20. července 2021 zaslala Komise Polsku dopis ohledně všech opatření, jež byla přijata nebo mají být přijata, aby byl zcela respektován příkaz Soudního dvora, a všech opatření, jež je nutné přijmout za účelem splnění všech povinností vyplývajících z rozsudku; vzhledem k tomu, že polské orgány odpověděly Komisi dne 16. srpna 2021;

R. vzhledem k tomu, že Evropský soud pro lidská práva dne 22. července 2021 rozhodl, že kárné kolegium Nejvyššího soudu nepředstavuje „nezávislý a nestranný soud zřízený zákonem“ a že nesplňuje požadavek na „právo na soud zřízený zákonem“, které zaručuje Evropská úmluva o lidských právech v čl. 6 odst. 1 ([19]);

S. vzhledem k tomu, že Komise dne 7. září 2021 rozhodla, že zašle Polsku výzvu podle čl. 260 odst. 2 SFEU v souvislosti s tím, že nezavedlo opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem SDEU ze dne 15. července 2021, podle něhož je polský zákon o kárném režimu soudců v rozporu s právem EU;

T. vzhledem k tomu, že dne 7. září 2021 požádala Komise SDEU, aby Polsku uložil finanční postihy, a zajistil tak splnění příkazu ze dne 14. července 2021, kterým byla vydána předběžná opatření týkající se fungování kárného kolegia polského Nejvyššího soudu a zrušení některých dalších ustanovení polských právních předpisů ovlivňujících nezávislost soudů;

U. vzhledem k tomu, že v červnu 2021 náměstek polského ministra spravedlnosti oznámil, že vládnoucí koalice v současné době pracuje na návrhu zákona, jehož cílem je zakázat „propagandu LGBT“;

V. vzhledem k tomu, že Komise dne 14. července 2021 rozhodla o zahájení řízení o nesplnění povinnosti proti Maďarsku a Polsku v souvislosti s rovnoprávností a ochranou základních práv a zejména v reakci na vyhlášení „zón bez ideologie LGBT“; vzhledem k tomu, že útvary Komise ve svém dopise ([20]) ze září 2021 uvedly, že při využívání evropských strukturálních a investičních fondů není zajištěno dodržení zásady nediskriminace, a proto rozhodly, že změny v programu REACT-EU související s regionálními operačními programy pěti místních polských orgánů budou odloženy;

W. vzhledem k tomu, že velká většina respondentů účastnících se bleskového průzkumu Eurobarometru v srpnu 2021 se shodla na tom, že EU by měla členským státům poskytovat finanční prostředky pouze pod podmínkou, že jejich vláda bude uplatňovat zásady právního státu a demokratické zásady; vzhledem k tomu, že počet takových respondentů byl velmi vysoký i v Polsku (72 %) ([21]);

Svoboda médií

1. připomíná, že Evropský parlament vyjádřil ve svých předchozích usneseních obavy z již provedených i navrhovaných změn v polském zákoně o médiích, které mění veřejnoprávního provozovatele vysílání v provládní subjekt; připomíná, že článek 54 polské ústavy zaručuje svobodu projevu a zakazuje cenzuru;

2. co nejostřeji kritizuje návrh zákona zvaný „lex TVN“, který byl přijat v Sejmu; domnívá se, že se jedná o pokus o umlčení kritiky a o přímý útok na pluralitu médií a že tento návrh mj. porušuje základní práva zakotvená v Listině a ve Smlouvách, v právních předpisech EU upravujících vnitřní trh a v mezinárodních právních předpisech v oblasti lidských práv a obchodu, jako je směrnice o audiovizuálních mediálních službách; důrazně vybízí Sejm, aby vzal v potaz jednání o návrhu tohoto zákona a jeho následné odmítnutí v Senátu;

3. je hluboce znepokojen pokračujícím zhoršováním svobody médií v Polsku a různými reformami, které zavádí vládnoucí koalice s cílem omezit v médiích rozmanitost a oslabit kritické hlasy; je hluboce znepokojen tím, že přechod skupiny Polska Press do vlastnictví státem kontrolované ropné společností PKN Orlen byl potvrzen ještě před vydáním konečného rozhodnutí v odvolání, které v této věci podal polský veřejný ochránce práv k úřadu na ochranu hospodářské soutěže; je hluboce znepokojen změnami na pozicích redaktorů a novinářů, které vedení společnosti PKN Orlen provedlo

([19]) Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 22. července 2021, Reczkowicz v. Polsko (žádost č. 43447/19).
([20]) Ares(2021)5444303 – 03/09/2021.
([21]) Bleskový průzkum Eurobarometru – Stav Evropské unie, IPSOS, srpen 2021.

ve skupině Polska Press navzdory projednávanému odvolání, které firmě PKN Orlen dočasně zakazuje uplatňovat vlastnická práva; důrazně odsuzuje prohlášení, v nichž představitelé společnosti PKN Orlen označili rozhodnutí soudu za irelevantní ([22]);

4. vyjadřuje hluboké znepokojení v souvislosti se zhoršující se situací v polských veřejných sdělovacích prostředcích, které neplní své poslání veřejné služby, jež spočívá v pluralitě, nestrannosti, vyváženosti a nezávislosti a je stanoveno v čl. 21 odst. 1 zákona o rozhlasovém a televizním vysílání z roku 1992;

5. důrazně odsuzuje pomlouvačné kampaně, jimž jsou ve veřejných sdělovacích prostředcích neustále vystavováni soudci, novináři a politici s kritickým postojem vůči současné vládě, včetně strategických žalob proti účasti veřejnosti (tzv. SLAPP žalob), které podávají státní úřady, vládní úředníci, státem vlastněné společnosti nebo jednotlivci s úzkými vazbami na vládní koalici; žádá polské orgány, aby ve spolupráci s organizacemi zastupujícími novináře monitorovaly případy útoků na novináře i žaloby, jejichž cílem je umlčet či zastrašit nezávislá média, a aby o nich podávaly zprávy a zaručily přístup k řádným opravným právním prostředkům;

6. je přesvědčen, že má-li se takovýmto nekalým praktikám zabránit, je nutné, aby na úrovni EU existovaly závazné předpisy zajišťující silnou a konsistentní ochranu nezávislých sdělovacích prostředků a novinářů před šikanózními žalobami, jejichž cílem je tato média a novináře umlčet nebo zastrašit, a zdůrazňuje, že Evropský parlament v současnosti pracuje na zprávě z vlastního podnětu, která se zabývá případy osob, na něž byly podány strategické žaloby proti účasti veřejnosti;

7. vítá nedávnou iniciativu Komise, která se rozhodla vydat doporučení týkající se zajištění bezpečnosti novinářů v Evropské unii; žádá Komisi, aby bezodkladně předložila akt o svobodě sdělovacích prostředků ([23]);

8. žádá Komisi, aby zajistila řádné provádění směrnice o audiovizuálních mediálních službách, zejména pokud jde o ustanovení týkající se nezávislosti regulačních orgánů pro sdělovací prostředky, transparentnosti v oblasti vlastnictví sdělovacích prostředků a mediální gramotnosti; žádá Komisi, aby účinně využívala řízení o nesplnění povinnosti v případech, kdy členské státy tato ustanovení provádějí nesprávně nebo neúplně;

9. opětovně vyzývá polské orgány, aby plně provedly doporučení Rady Evropy ze dne 13. dubna 2016 o ochraně žurnalistiky a bezpečnosti novinářů a dalších mediálních činitelů ([24]);

10. vyjadřuje svou plnou podporu pokojným protestům proti reformám prováděným polskou vládou, jež dále oslabují svobodu sdělovacích prostředků v Polsku;

Přednost práva EU a nezávislost soudnictví a dalších orgánů a institucí

11. vítá nedávné iniciativy Komise v oblasti nezávislosti soudnictví; je však přesvědčen, že pokud by se jednalo rychleji, což opakovaně požadoval Evropský parlament, mohlo se v Polsku zabránit pokračujícímu oslabování nezávislosti soudnictví; opakuje svou výzvu Komisi, aby zahájila řízení o nesplnění povinností v souvislosti s právními předpisy týkajícími se nelegitimního „Ústavního soudu“ a jeho nezákonného složení, mimořádného kolegia Nejvyššího soudu a Státní soudcovské rady;

12. je hluboce znepokojen skutečností, že polské orgány v poslední době záměrně a systematicky porušují rozhodnutí a příkazy SDEU týkající se právního státu; žádá polské orgány, aby se řídily různými rozhodnutím SDEU a Evropského soudu pro lidská práva týkajícími se složení a organizace nelegitimního „Ústavního soudu“ a kárného kolegia Nejvyššího soudu, a zajistily tak dodržování standardů nezávislého soudnictví, k nimž se Polsko zavázalo;

([22]) Polsko: čistky mezi novináři začaly navzdory rozhodnutí soudu o pozastavení převzetí skupiny Polska Press *(Poland: Purge of editors begins despite court ruling suspending purchase of Polska Press)* , Mezinárodní tiskový institut, 30. dubna 2021.

([23]) *Potřebujeme „Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků“* (*For a European Media Freedom Act*), projev přednesený ve Výboru EP pro kulturu a vzdělávání dne 19. dubna 2021.

([24]) Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy členským státům o ochraně žurnalistiky a bezpečnosti novinářů a dalších mediálních aktérů CM/Rec(2016)4.

13. znovu odsuzuje stíhání a pronásledování soudců, kteří se vyjadřují kriticky vůči polské vládě; žádá kárné kolegium v jeho současném složení, aby zastavilo veškerou svou činnost a projednávání případů, včetně soudních řízení, a aby vrátilo do funkce všechny soudce, které sesadilo z jejich funkcí, včetně těch, kterým je i nadále bráněno ve výkonu funkce soudce, přestože soudní cestou uspěli se svým odvoláním proti rozhodnutí kolegia o zbavení funkce, neboť předsedové soudů, u nichž tito soudci působí, následně konečná rozhodnutí soudů ve věci odvolání systematicky ignorují;

14. žádá, aby byl úřad nejvyššího státního zástupce oddělen od úřadu ministra spravedlnosti, jak stanoví doporučení Benátské komise ([25]); poukazuje na stanovisko generálního advokáta SDEU v probíhajícím soudním řízení a žádá Komisi, aby jednala aktivněji, pokud je o zahájení řízení o nesplnění povinnosti v otázce nezávislosti státního zastupitelství;

15. připomíná principiální přednost práva EU jakožto elementární zásadu práva EU v souladu s ustálenou judikaturou SDEU; připomíná, že se všechny členské státy zavázaly připojit k Lisabonské smlouvě prohlášení o přednosti práva; připomíná, že účinky této zásady jsou závazné pro všechny orgány členských států, aniž by ustanovení vnitrostátního práva, včetně ustanovení ústavního práva, mohla v této přednosti bránit; odsuzuje veškeré pokusy o podrývání této zásady;

16. žádá předsedu polské vlády, aby nezpochybňoval přednost práva EU před vnitrostátními právními předpisy a aby stáhnul svůj návrh, který podal nelegitimnímu „Ústavnímu soudu“ a jenž se týká přezkumu ústavnosti některých částí Smluv EU;

17. žádá nejvyššího státního zástupce, aby stáhnul svůj návrh, který podal nelegitimnímu „Ústavnímu soudu“ ohledně ústavnosti článku 6 Evropské úmluvy o lidských právech;

18. žádá Komisi, aby i nadále sledovala veškeré zjištěné problémy a požádala o prozatímní opatření vždy, když SDEU postoupí případy týkající se soudnictví, a aby vyžadovala finanční postihy v případech nedodržení rozhodnutí SDEU;

Další posouzení stavu právního státu v Polsku

19. vyjadřuje politování nad tím, že od jeho usnesení ze dne 17. září 2020 nedošlo v oblasti právního státu v Polsku k pokroku, naopak se situace dále zhoršila, a nad tím, že polská vláda nezohlednila doporučení, která v tomto usnesení vydal; znovu tato doporučení připomíná;

20. bere na vědomí, že Polsko a další členské státy, které sousedí s Běloruskem, vyhlásily nouzový stav; se znepokojením si všímá humanitární situace na těchto hranicích a odsuzuje veškeré pokusy běloruských orgánů o využití migrantů, včetně žadatelů o azyl, k politickým účelům a jejich zneužití jakožto hybridní hrozby vůči Polsku a dalším členským státům v odvetě za jejich podporu demokratické opozici v Bělorusku; požaduje jednotnou reakci EU s cílem nalézt řešení této situace; žádá orgány Polska a ostatních dotčených států, aby během této krizové situace zajistily plné dodržování práva EU v oblasti azylu a návratů a mezinárodního práva v oblasti lidských práv, a to i pokud jde o přístup k azylu a přístup médií a organizací občanské společnosti do těchto příhraničních oblastí, a aby zohledňovaly pokyny Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a orgánů Rady Evropy; žádá Komisi jakožto strážkyni Smluv, aby zajistila plné dodržování příslušného práva EU; vyzývá ostatní členské státy, aby projevily solidaritu a poskytly dotčeným členským státům pomoc, včetně relokace žadatelů o azyl;

21. znovu, stejně jako ve svých předchozích usneseních, vyjadřuje hluboké znepokojení nad pokusy o kriminalizaci sexuální výchovy v Polsku a trvá na tom, že empiricky podložená výchova v otázkách sexuality a vztahů přizpůsobená věku má klíčový význam pro to, aby mladí lidé získávali dovednosti k navazování zdravých, rovnocenných, citově hlubokých a bezpečných vztahů, které nebudou poznamenány diskriminací, nátlakem a násilím;

([25]) Stanovisko č. 892/2017 ze dne 11. prosince 2017.

22. je znepokojen předloženými pozměňovacími návrhy k zákonu o vzdělávání a některým dalším zákonům a přijatými změnami předpisu o pedagogickém dohledu ze dne 1. září 2021 ([26]), na jejichž základě by se omezila autonomie vzdělávání v důsledku přesunu pravomocí z místních orgánů na ústřední orgány, které by tak získaly kontrolu nad řediteli škol a zpřísnily dohled nad nevládními organizacemi, které se podílejí na školním vzdělávání;

23. opakuje své hluboké znepokojení nad útoky na práva žen v Polsku, zejména nad zhoršením situace a práv v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví poté, co bylo dne 27. ledna 2021 v oficiálním věstníku (Dziennik Ustaw) zveřejněno rozhodnutí nelegitimního „Ústavního soudu";

24. vítá, že poté, co v září 2020 skončilo funkční období polského veřejného ochránce práv, byl v červenci 2021 jmenován jeho nástupce;

25. vyjadřuje znepokojení nad tím, že od prosince 2018 Rada uspořádala pouze jedno slyšení podle čl. 7 odst. 1 SEU týkající se situace v oblasti právního státu v Polsku; naléhavě žádá Radu, aby vydala pro Polsko konkrétní doporučení, jak stanoví čl. 7 odst. 1 SEU, a aby pro provedení těchto doporučení stanovila lhůty; vyzývá stávající i nadcházející předsednictví v Radě, aby na program jednání Rady zařazovaly slyšení týkající se Polska; je znepokojen přístupem několika po sobě následujících předsednictví v Radě, která se rozhodla, že již nebudou nadále podávat příslušnému výboru Evropského parlamentu zprávy týkající se postupů na základě čl. 7 odst. 1 SEU, a naléhavě žádá Radu, aby tak při nejbližší příležitosti učinila;

26. vyzývá proto znovu Radu a Komisi, aby rozšířily záběr slyšení podle čl. 7 odst. 1 SEU tak, aby zahrnovala také otázky týkající se základních práv a demokracie a zabývala se aktuálním vývojem situace a posuzovala rizika ohrožující nezávislost soudnictví, svobodu projevu, včetně svobody sdělovacích prostředků, umělecké tvorby a vědecké práce, svobodu sdružování a právo na rovné zacházení, jak požaduje Evropský parlament;

27. vítá kroky, které přijala Komise v souvislosti s tím, že v Polsku některé místní a regionální orgány vyhlásily určité oblasti „za zóny bez ideologie LGBTI", a s poukazem na neslučitelnost takovýchto zón s hodnotami EU a na význam zákazu diskriminace při provádění evropských strukturálních a investičních fondů; žádá Komisi, aby v řízeních o nesplnění povinností využila veškeré právní základy; žádá státní, místní a regionální orgány členských států, aby zastavily veškerou spolupráci s polskými orgány, které vyhlásily „zóny bez ideologie LGBTI"; žádá Komisi, aby i nadále zamítala žádosti o financování EU od orgánů, které takovéto zóny vyhlásily, a aby zvážila možnosti, jak zajistit ochranu konečných příjemců a pokračování jejich práce, a to mimo jiné i případným nahrazením regionálních řídících orgánů, např. tím, že by se prostředky poskytovaly přímo organizacím občanské společnosti, jejichž fungování závisí na financování z EU;

28. důrazně odsuzuje skutečnost, že strategické žaloby proti účasti veřejnosti jsou používány také proti aktivistům, kteří bojují proti vyhlášení „zón bez ideologie LGBTI" a „regionálních chart práv rodiny" a informují o nich veřejnost;

29. znovu opakuje svůj postoj k nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu, které vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2021 a je v celém rozsahu přímo použitelné v celé Evropské unii a ve všech jejích členských státech na všechny prostředky z rozpočtu EU včetně zdrojů přidělených od té doby prostřednictvím nástroje EU na podporu oživení;

30. připomíná, že nařízení o podmíněnosti dodržováním zásad právního státu stanoví jasnou definici právního státu, která musí být chápána ve vztahu k ostatním hodnotám Unie, včetně základních práv a zákazu diskriminace; vyjadřuje zklamání nad odpovědí, kterou Komise zaslala Evropskému parlamentu ve svém dopise ze dne 23. srpna 2021; vyzývá Komisi, aby v případě Polska okamžitě zahájila postup stanovený v čl. 6 odst. 1 nařízení o dodržování zásad právního státu;

31. vyjadřuje vážné znepokojení ohledně souladu návrhu polského plánu pro oživení a odolnost s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost ([27]), a s Listinou; vyzývá Komisi a Radu, aby pečlivě analyzovaly všechna opatření uvedená v návrhu polského

([26]) *Dziennik Ustaw* 2021, položka 1618.
([27]) Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

plánu pro oživení a odolnost a aby tento plán schválily pouze v případě, že se prokáže, že polské orgány splnily všechny povinnosti vyplývající z rozhodnutí SDEU, zejména pak rozhodnutí týkající se nezávislosti soudnictví, a že tento plán následně nepovede k tomu, že by rozpočet EU aktivně přispíval k porušování základních práv v Polsku;

o

o o

32. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal vládám a parlamentům členských států, Radě, Komisi, Výboru regionů a Radě Evropy.